

Grindaetikkur:

Fáa nýggjar sóknaronglar

Á Tórshavnar Skipasmiðju hava teir gjørt 100 sóknaronglar við kúlu á endanum, sum skulu roynast í grindum kring landið

EDVARD JOENSEN

Tað var Svenn Egholm í Leynum, sum fyrstur royndi hendan nýggja sóknarongulin, ið skal stingast niður í blástrið á hvalinum.

Óg royndirnar hjá honum hava verið so góðar, at Landsstýrið nú hevur latið gera 100 onglar, sum verða sendir til tey ymsu grindakøkin til tess at lata menn nýta teir, tá grind verður hildin til.

Ábøtur gjørdar

Tann fyrsti ongulin, Svenn Egholm gjørdi, var væl minni, enn vanligir sóknaronglar plaga at vera. Men hetta er nú bæt um, soleiðis at hesir nýggju eru av somu stødd sum teir vanligu.

»Hetta hevur tann fyrst mun,« sigur Svenn Egholm, »at betri ber til at taka stóran hval eisini.«

Hesir nýggju onglarnir, eru gjørdir úr rustfríum stáli. Teir eru tilevnaðir sum vanligir onglar. Boygdir og hava eyga. Umframt er ein kúla á oddinum.

Tilfarið, Svenn brúkti til tann fyrsta ongulin, var ikki rustfrítt.

Svenn Egholm við nýggju onglunum

(Mynd J.K. Vang)

Jústines Olsen, djóralækni, hevur gjørt eitt rættiliga stórt avbeiði til tess at betra um grindadrápið. Og hann er eisini ein teirra, sum veruliga hevur tikið hendan

nýggja sóknarongulin til sín.

Høvuðsorsøkin til, at honum dámar hann so væl er, at hann sær ikki djórið.

Jústines Olsen sigur, at

tosað hevur verið um á fundi, hvussu menn skuldu fáast at nýta ongulin. Onkur helt, at hann bara skuldi latast leysur til einhvønn at fá sær.

Men ein vandi við tí hevði so verið prisurin, sigur Jústines Olsen. Hann upplýsir, at tá ongulin er klárur til brúks við línu, kostar hann einar 1.000 krónur.

Býttir til økini

John Petersen, landsstýrismaður, gjørdi tí av, at Landsstýrið skuldi gera 100 onglar, sum síðan verða lagdir út á tey ymsu økini.

Tað eru hesar, sum Tórshavnar Skipasmiðja nú hevur gjørt.

Gjørdir eru, sum sagt, 100 onglar, sum eru talmerktir. Hetta er fyrri at hava skil á, hvar teir eru, og fyrri at fáa teir aftur, tá teir hava verið nýttir, sigur Jústines Olsen.

Jústines Olsen sigur, at hetta eru tó ikki teir fyrstu av slagnum. 20 eru gjørdir fyrr og hava við góðum úrsliti verið nýttir í grind í Havn.

Nú verða teir so lagdir í fjørna, har grind er, og so kunnu menn brúka teir og síðan leggja teir aftur.

Lættir at brúka

Jústines Olsen sigur, at onglarnir eru lættir at brúka, og at ein skjótt venist við teir.

Ongulin skal ikki trýstast niður í blástri, sum tá ein sviður seyðarhøvd, sigur hann. Hann skal bara trýstast niður um og so leggjast á liðina út móti vanganum á hvalinum. so fer hann bugfullur. Tað, sum maðurin so skal gera, er at syrgja fyrri at halda linuni tættari, so slakki ikki kemur í. Tí so kann ongulin detta úr aftur.

Jústines Olsen sigur, at tað er nógv lættari at draga ein hval upp á turt, tá ongulin stendur í blástrinum, enn tá hvalurin bara er høgdur onkustaðni. Tveir mans draga sum einki hvalin, sum sjálvur hjálpir til, tí hann svimur framfyrir, sum jú er beint móti monnunum.

Ein annar avgjørdur fyrimunur, sigur Jústines Olsen, er tá skerast skal á háls.

Við tí gamla onglinum, varð ofta høgt, sum best bar til, og mangan var bæði ongul og lína í vegin, tá skerast skuldi.

Nú er ongulin altíð

framman fyrri knívin, og einki er fyrri at skera.

Minni pína

Jústines Olsen er djóralækni og hugsar um, hvussu kria-túrið hevur tað.

Hann sigur, at hvalurin fólir nógv minni pínum, tá hann bara fær hesa kúluna niður í blástrið, enn tá fyrst veður høgt í gjøgnum spik og tvøst, og síðan fleiri menn fara at skræða í sárið.

Og hann heldur ikki, at drápið verður torførari ella longri, um ikki alt ger landgongd.

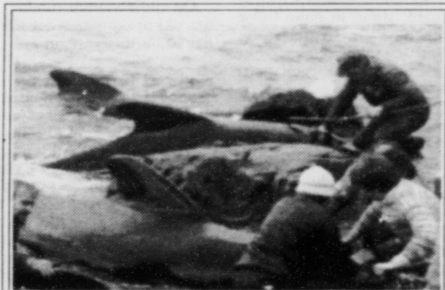
Tað ber væl til at krækja ein hval í blástrið, um hann svimur. Bíðast skal bara eftir røtu lötuni.

Sum dømi nevnr hann, at tá grind er í Sandágerði,

liggja hvalirnir, sum ikki gera landgongd, og mala innan fyrri bátarnar. Tá er bara at bíða, til ein kemur soleiðis fyrri, at tað slepst til blástrið við onglinum.

Um hvalirnir mala har einar tveir-tríggjar minuttir meira ella minni, hevur einki at siga, sigur Jústines Olsen.

Tað, sum umræður er, at teir ikki verða særdir.

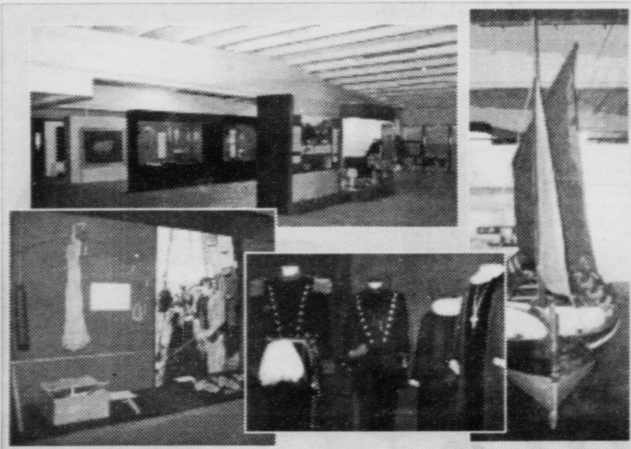

Tá høgt varð við gamla sóknaronglinum, var ongul og lína mangan í vegin, tá skerast skuldi.....

.... meðan tann nýggi altíð er framman fyrri knívin

Víkingatíð • Tøting • Klæði Jarðarvinna • Búnýti • Slupptíð

OPÍÐ 1/6-31/8 1997

Mánad.-friggjad. Leygard.-Sunnud.
kl. 10-16 13-17

Føroya Fornminnissavn

Brekkutún 6 · Høyrík
Tlf. 18076 / 10700 · Fax 12259
Internet: www.sleipnir.to/fms